Dosarul nr. 5r-215/2025
(4-25134079-15-5r-18092025)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 martie 2026 **orașul Vulcănești**

Judecătoria Cahul (sediul Vulcănești)
În componenţa completului de judecată:
Președintele şedinţei, judecător: Camerzan-Rotaru Ludmila
Grefier: Șerban Irina
În lipsa:
Petiționarului Bozbei Ivan
Agentului constatator din cadrul IP Vulcănești Botica Carolina

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, contestația depusă de petiționarul Bozbei Ivan, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria numărul MAI04 160858 din data de 29 august 2025 privind săvîrșirea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional și deciziei de sancționare contravențională,

a c o n s t a t a t:

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI04 160858 din 29 august 2025 și decizia de sancționare, a agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Vulcănești, Botica Carolina, contestatarul Bozbei Ivan a fost recunoscută vinovată și sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a sumei de 25 000 lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că: „*în perioda anului 2024, în *****, Bozbei Ivan și-a pretins la primire, și-a dat acceptul să primească și a primit bunuri sub formă de mijloace financiare, care nu i se cuvin, pentru sine, primite la contul bancar "Promsveazibanc" RF, legat de numărul de telefon *****, prin intermediul aplicației PSB, legată cu partidul politic Șor, declarat interzis în RM, în scopul de a realiza dreptul de vot la Alegerile în anul 2024"pentru a realiza dreptul de vot la Alegerile în anul 2024".*

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 160858 din data 29 august 2025 și decizia de sancționare inclusă în acesta, la data de 04 septembrie 2025, petiționarul Bozbei Ivan a depus o contestație.

În motivarea contestației petiționarul Bozbei Ivan a indicat că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare contravențională, le consideră ilegale și care urmează a fi anulate.

Agentul constatator a examinat în mod exhaustiv, incomplet și neobiectiv, circumstanțele obiective și documentele cazului, iar decizia se bazează pe concluzii eronate, fără respectarea principiului imparțialității și echității.

În susținerea poziției sale, contestatarul invocă că, agentul constatator nu a ținut cont că în acțiunile ei lipsește fapta contravențională, nu a dovedit circumstanțele care sunt recunoscute ca fiind stabilite, concluziile agentului constatator contrazic circumstanțele reale și obiective ale cazului. Concluziile agentului se bazează numai pe procesul-verbal de audiere a contravenientului. În cazul dat nu a fost prezentat nici o dovadă că a pretins acceptarea (luarea) de bunuri, servicii, în calitate de

alegător, a unor privilegii sau avantaje în scopul exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în cursul alegerilor sau al referendumului constituțional. Nu există nici o legătură între sprijinul financiar/ajutorul caritabil acordat pensionarilor de către autoritatea publică și vreo campanie electorală, alegeri sau referendumuri. Susține că agentul constatator nu a luat în considerare faptul că acordarea de sprijin financiar/ajutor caritabil pensionarilor s-a realizat de către organizația autonomă non-comercială „Promovarea dezvoltării cooperării internaționale «Evrazia» prin intermediul ”Promsviasbank" pe baza Acordului „Cu privire la cooperarea umanitară în domeniul financiar-bancar”, încheiat la 9 aprilie 2024 între instituția bancară menționată și Comitetul Executiv al Gagauziei, a hotărârii Comitetului Executiv al Gagauziei „Cu privire la sprijinul financiar / ajutorul caritabil acordat anumitor categorii de populație din Gagauzia” nr.14/1 din 15 aprilie 2024 și a Hotărârii Adunării Populare Găgăuziei nr.327 din 3 mai 2024.

Consideră că, agentul constatator a încălcat, interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural și a evaluat în mod eronat circumstanțele, declarațiile, documentele scrise și probele din dosarul contravențional, a ignorat în mod nejustificat toate explicațiile și argumentele ei, fără să dea importanță tuturor acestor circumstanțe și nu a dat o evaluare juridică corectă. Susține că agentul constatator nu a obținut probe care să confirme că ea a comis fapta prevăzută la art.47[1] Cod contravențional. Ea nu a primit și nu a utilizat nici un fel de fonduri în perioada campaniilor electorale și a desfășurării referendumului.

A mai indicat contestatarul că, agentului constatator a încălcat grav cerințele privind citarea persoanei în conformitate cu procedura prevăzută de lege, și anume către ea nu a fost expediat sau înmînată o citație, drept urmare a fost privată de posibilitatea de a solicita asistență juridică a unui avocat. Consideră că i s-a încălcat dreptul la apărare și la un traducător.

De către agentului constatator, în procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost indicat evenimentul contravenției, locul și timpul comiterii acesteia, stabilirea faptelor și a consecințelor juridice, evaluarea eventualului prejudiciu cauzat prin contravenție, la fel nu a fost corect determinată încadrarea juridică a faptei, norma materială a contravenției și calificarea trăsăturilor componenței (elementelor) contravenției. Nu au fost descrise mijloacele materiale de probă, care să permită individualizarea acestora și în baza cărora i se incriminează fapta de corupere electorală pasivă. A mai specificat că a primit procesul-verbal cu privire la contravenție, care însă era neciteț și în care nu era indicat termenul de contestare.

Solicită instanței de judecată a admite contestația formulată pe motivele de fapt și de drept indicate în aceasta, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI 04 160858 şi decizia agentului constatator din 29 august 2025 întocmite și emise în privinţa sa pentru comiterea contravenţiei prevăzută de art.47[1] alin.(l) Cod contravenţional și încetarea procesului contravenţional în privinţa sa în comiterea contravenţiei prevăzute de art.47[1] alin.(l) Cod contravenţional. Solicită a recunoaște dreptul la reabilitare.

La 20 noiembrie 2025, pe parcursul examinării cauzei de către Inspectoratul de Poliție Vulcănești, instituție din care face parte agentul constatator a fost depus o referință în dezacord cu contestația, prin care se solicit respingerea acesteia.

În argumentarea poziției, se indică că, la 29 august 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliţie Vulcăneşti, Botica Carolina, întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI04 160858 pe faptul că, Bozbei Ivan, în perioda anului 2024, aflîndu-se în

*****, a pretins şi a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă pentru ulterioara recepţionare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a referendumului din 20 octombrie 2024.

Prin acceptarea personală a mijloacelor băneşti în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susţinut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda", la care i se va indica, Bozbei Ivan a comis contravenţia prevăzută de art.47[1] Cod contravenţional - coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în lipsa contravenientului Bozbei Ivan, în prezenţa unui martor din cadrul IP Vulcăneşti care nu deţine statut de agent constatator. Copia procesului-verbal împreună cu drepturile şi obligaţiile, inclusiv şi dreptul de a beneficia de serviciile unui avocat, au fost trimise contravinientului prin serviciul poştal în scrisoare recomandată.

Consideră că, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. În consecinţă, forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Fran ţa, hotărârea din 7 septembrie 1999). Din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. seria/nr. MAI04 160858 din 17.04.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acţiunile contravenientului Bozbei Ivan corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional, copiile procedurii contravenţionale cu nr.2025080032 din 9 aprilie 2025 pe 43 file care au fost transmise instanţei de judecată.

Susține că, acestea în ansamblu coloborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârşirea contravenţiei de către contravenient. Agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Într-o altă ordine de idei, invocă că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa angajatului de poliţie contestatarul - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite. În acest

caz, intenţia de a crea condiţii pentru un eventual transfer, destinat influenţării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravenţional.

Consideră că, din perspectiva normelor cu caracter anticorupţional, nu numai rezultatul material, ci şi manifestarea voinţei de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrităţii procesului electoral. Faptul că persoana a instalat aplicaţia bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existenţa unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susţinerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului. Într-un mediu electoral, astfel de practici, chiar şi în stadii incipiente, reprezintă o ameninţare la adresa integrităţii sistemului democratic. Acţiunea de a instala o aplicaţie bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, indicând o predispoziţie de a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacţionare a intereselor materiale.

Indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, iniţiată de persoana terţă, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacţie ilicită, şi această manifestare de voinţă este suficientă pentru a fi sancţionată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrităţii electorale si este demn de sancţiune.

În referința depusă se face referire la pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepţiile de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 47[1] Cod contravenţional din 21 ianuarie 2025, în care Curtea indică că sintagma ”exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menţionează că articolul 47 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autorităţile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existenţa unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituţie, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispoziţiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit aceleaiași decizii și Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului. Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social- politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură

legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente. Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent. Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Nu este de acord cu argumentele contestatarului precum că lipsesc elementele constitutive ale faptei imputate, or, în acţiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenţie formal-redusă şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune. Argumentele contravinientului Bozbei Ivan privind lipsa în acţiunile lui a elementelor constitutive ale contravenţiei le considerăm ca fiind declarative, or, circumstanţele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influenţează asupra calificării juridice a acţiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenţiei de corupere electorală pasivă este suficientă săvârşirea uneia din acţiunile alternative prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional în speţă contravenţia consumându-se în momentul când Bozbei Ivan a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă, cu ulterioara recepţionare a mijloacelor băneşti, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidenţiale din 20 octombrie 2024.

La fel, din sursele mass-media este unanim cunoscut faptul BP ”Victoria” deşi nu avea înregistrat nici un candidat la alegerile prezidenţiale, a susţinut în mod deschis mai mulţi candidaţii din alte partide politice, inclusiv şi-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituţional Republican îndemnând alegătorii să voteze orice candidat de stângă, precum şi să voteze ”Nu” la Referendum. De asemenea din aceleaşi surse, s-a stabilit incontestabil faptul că grupul de Telegram şi aplicaţia ”PSB” era utilizat de Blocul Politic ’’Victoria” iar sursele transferate erau cu scopul de a-şi exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor banii, precum şi neexercitarea dreptului la vot nu influenţează la calificarea acţiunilor contravenientei.

La acest chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa colaboratorului de poliţie - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite.

Solicită respingerea contestației și menținerea fără modificări a actelor întocmite.

În ședința de judecată agentul constatator Bozbei Ivan – nu s-a prezentat - a fost citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare, *a depus*

cerere prin care susține contestația și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată agentul constatator Botica Carolina - fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare *nu s-a prezentat*, *agentul constatator a prezentat referința și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa*, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind opinia părții, examinând contestația, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestație, reieșind din considerente ce urmează a fi expuse infra.

Fiind investită cu soluționarea contestației, instanța de judecată verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea si temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, instanța reține următoarele:

Sub prim aspect instanța de judecată se va expune asupra respectării termenului de contestare a deciziei agentului constatator de sanționare a petiționarului.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

La caz, materialele dosarului relevă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la 29 august 2025, *în lipsa contestatarului* și la aceeași data a fost emisă decizia de sancționare a acestuia. Prezenta contestație a fost depusă la 04 septembrie 2025, prin urmare contestația a fost depusă în termen.

Cu referire la *legalitatea* procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravenţional sunt impuse imperativ agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenţie încheiat de agentul constator *în lipsa lui Bozbei Ivan* prin prisma prevederilor art. 443 Cod contravenţional coroborat cu art.445 Cod contravenţional, instanţa de judecată a ajuns la concluzia că dispozițiile legale aplicabile au fost respectate.

În contestația formulată, contestatarul indică un șir de încălcări, asupra cărora instanța nu se va expune, or aceste încălcări nu sunt de natură să afecteze în mod serios legalitatea actului contestat. În viziunea instanței, contestatarul nu a prezentat argumente serioase care ar afecta legalitatea

procesului-verbal cu privire la contravenție, și nici instanța nu a reținut din oficiu atare temeiuri, fapt pentru care va purcede la efectuarea controlului actelor contestata sub aspectul temeiniciei acestora.

Astfel, în consecință se stabilește legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, iar conținutul acestuia și învinuirea adusă persoanei vizate urmează a fi examinată în fond prin raportare la probatoriul administrat.

Cu referire la *temeiniciei* procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța relevă următoarele.

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Din conținutul normei citate rezultă că instanței îi revine obligația de a examina cu întâietate săvârșirea faptei și întrunirea în această faptă a elementelor componenței de contravenție, iar ulterior necesitatea sancționării sau existenta cazurilor și temeiurilor de încetare a procesului contravențional. În raport cu această obligație în continuare instanța va examina elementele componenței de contravenție și raportarea probatoriului administrat la obiectul cauzei.

Potrivit învinuirii petiționarul a fost sancționat pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] din Codul contravențional, adică „Coruperea electorală pasivă” și care prevede - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Obiectul juridic al contravenției îl constituie relațiile sociale ce țin de exercitarea liberă, corectă și nedistorsionată a drepturilor electorale. Prin incriminarea coruperii electorale, legiuitorul urmărește să asigure integritatea procesului electoral și protejarea voinței electorale a alegătorilor împotriva influențelor materiale nelegitime care ar putea deturna libertatea de alegere.

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, poate fi realizată prin trei modalități distinte, așadar latura obiectivă a contravenției imputate de corupere electorală pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acţiune, care în varianta sa tip - art.47[1] alin.(1) Cod contravenținal, vizează în mod alternativ următoarele modalităţi normative:

1) pretinderea; 2) acceptarea; 3) primirea.

Pretinderea constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenţie vizînd obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În cazul pretinderii, iniţiativa aparţine în exclusivitate coruptului. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă, pretinderea remuneraţiei ilicite trebuie să fie univocă, manifestînd intenţia coruptului de a condiţiona de ea conduita sa.

Acceptarea presupune consimţirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării, iniţiativa aparţine în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ.

Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea corupătorului.

Primirea înseamnă luarea în posesie, obţinerea, încasare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului de la corupător (sau de la un terţ ce acţionează în numele acestuia) şi nu se limitează neapărat la preluarea manuală de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite. În cazul modalităţii de primire, iniţiativa aparţine corupătorului şi în mod *obligatoriu* constituie un act bilateral; or, primirea implică inevitabil darea de către corupător a remuneraţiei ilicite.

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, adica coruperea electorală pasivă poate fi comisă doar cu intenţie directă, întrucît scopul contravenției este unul special, avînd o natură alternativă, şi anume:

1. în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune,
2. în scopul neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

În lipsa unuia dintre aceste scopuri, fapta nu va putea fi încadrată potrivit art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, totodată, se menționează că nu este obligatoriu realizarea efectivă a scopului special, la încadrarea juridică a faptei conform art.47 [1] fiind necesar existența prin sine a scopului.

Fapta contravențională de corupere electorală pasivă este *una formală* şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, *adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător* a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, *în scopul exercitării sau al neexercitării* unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Actul material trebuie să aibă o legătură directă cu scopul influenţării voinţei alegătorului.

Totodată, fapta este calificată drept contravenție doar atunci când, prin conținutul ei, nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Subiectul contravenției pe lângă condițiile generale este calificat adică alegătorul persoană fizică ce are capacitatea legală de a participa la vot. Doar această categorie de persoane poate răspunde contravențional pentru această faptă, întrucât elementul esențial îl constituie influențarea propriei conduite electorale în schimbul unor beneficii.

Latura subiectivă presupune existența intenției directe. Persoana trebuie să cunoască faptul că primește sau acceptă bunuri ori avantaje care nu i se cuvin și să acționeze în mod deliberat pentru a condiționa o acțiune electorală de aceste foloase.

În susținerea învinuirii aduse de către agentul constatator, au fost prezentate următoarele acte și mijloace de probă:

- procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04 160858 din data de 29 august 2025, în care se indică circumstanțele săvârșirii faptei, se individualizează răspunderea și se realizează calificarea juridică a faptei contravenționale (f.d.39);

- copia procesului-verbal a examinare obiectului din 01 iulie 2025, potrivit căreia a fost examinat tabelul format .xls cu numirea ”Vulcănești”, care conține informația din opesatori ”Orange”, ”Moldcell”, ”Moldtelecom” (f.d.40-40 verso);

- copia raportului privind înregistrarea contravenției seria RAP01 429686, întocmit de agent conststator Botica Carolina, potrivit căruia, s-a constatat că, Bozbei Ivan în perioda anului 2024, în *****, Bozbei Ivan și-a pretins la primire, și-a dat acceptul să primească și a primit bunuri sub formă de mijloace financiare, care nu i se cuvin, pentru sine, primite la contul bancar ”Promsveazibanc” RF, legat de numărul de telefon *****, prin intermediul aplicației PSB, legată cu partidul politic Șor, declarat interzis în RM, în scopul de a realiza dreptul de vot la Alegerile în anul 2024”pentru a realiza dreptul de vot la Alegerile în anul 2024, prin ce în acțiunile lui se observă elemente contravenției, prevăute de art.47/1 Cod Contravențional. (f.d.41);

- copia ordonanței privind întentarea procesului contravențional din 29 august 2025, întocmit de agent conststator Botica Carolina, potrivit căruia, s-a intenta în privința lui Bozbei Ivan procesului contravențional în basa atr.47/1 Cod Contravențional. (f.d.42);

- copia raportului din 29 august 2025 întocmit de inspector IP Vulcănești, Botica Carolina, potrivit căruia se aduce la cunoștință la data 29.08.2025 Bozbei Ivan a fost chemat în IP Vulcănești, pentru audierea și întocmirea procesului-verbal, prin citație trimisă prin poșta. La data indicate el a venit în IP Vulcănești, a refuzat să da explicații, și a refuzat să semneze procesului-verbal și a plecat. Copia avizului de recepționare procesului verbal (f.d.43-44);

- copia încheierii cu privire la rezultatul controlului din 9 aprilie 2025, potrivit căreia s-a considerat controlul pe materialul Ж-2 nr.290 din 09 aprilie 2025 finisat, intentarea cauzei contravenționale în baza art.47[1] Cod contravențional, pe faptul primirii bunurilor (mijloace financiare) prin intermediul aplicației PSB la numărul de telefon personal, care nu li se cuvin, pentru sine (sau pentru altă persoană) pentru a vota „Nu” la referendum din 20 octombrie 2024 și pentru a vota pentru candidatul la prezidențiale din partea blocului politic „Pobeda”, date care urmau a fi indicate pînă la petrecerea alegerilor, stabilite pentru 20 octombrie 2024 (f.d.45);

- copia raportului din 09 aprilie 2025 întocmit de comisar IP Vulcănești, Gulevici Tatiana, potrivit căruia se aduce la cunoștință că la 09 aprilie 2025 au fost petrecute acțiuni în orașul Vulcănești, și în urma discuțiilor cu locuitorii i-a devenit cunoscut faptul că o parte din locuitorii raionului Vulcănești sunt implicați în acțiuni care conțin semnele contravenției prevăzute de art.47[1] Cod contravențional, coruperea electorală pasivă. În legătură cu ce se solicită înregistrarea acestui fapt în R-2 (f.d.46);

- copia raportului privind înregistrarea contravenției seria RAP01 429589 din 09 aprilie 2025, potrivit căruia, s-a constatat că, la 09 aprilie 2025 au fost petrecute acțiuni în orașul Vulcănești, și în urma discuțiilor cu locuitorii a devenit cunoscut faptul că o parte din locuitorii raionului Vulcănești sunt implicați în acțiuni care conțin semnele contravenției prevăzute de art.47[1] Cod contravențional, coruperea electorală pasivă (f.d.47);

- un înscris cu titlul de – extras din lista furnizorilor de servicii de comunicații electronice, cu conexiunea aplicației mobile „PSB” și/sau „ПСБ” (Federația Rusă) pe numele cet. Bozbei Ivan care conține datele de identitate ale petiționarului, cu indicarea codului unic de identificare, a adresei de domiciliu și a numărului de telefon (f.d.48);

- un înscris cu titlul de - extras din lista furnizorilor de servicii de comunicații electronice, cu conexiunea aplicației mobile „PSB” și/sau „ПСБ” (Federația Rusă) pe numele cet. Bozbei Ivan care conține date calendaristice, numărul de telefon al petiționarului (f.d.49);

- copia scrisorii din 09 aprilie 2025, prin care Inspectoratul Național de Securitate Publică a remis în adresa Inspectoratelor de poliție ale Direcției de Poliție a *****, materialele și probele acumulate, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art.47[1] Cod contravențional (f.d.50-50 verso);

- (în copie) proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice din 6 noiembrie 2024, potrivit căruia, măsura specială de investigație a fost autorizată și efectuată în cadrul cauzei penale nr.2023970322, iar informația recepționată a fost transmisă pe un disc de tip CD-R (f.d.51);

- (în copie) proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice din 9 decembrie 2024, potrivit căruia, măsura specială de investigație a fost autorizată și efectuată în cadrul cauzei penale nr.2023970322, iar informația recepționată a fost transmisă pe un disc de tip DVD-R (f.d.52);

- (în copie) ordonanța privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 19 noiembrie 2024, prin care procurorul a dispus efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA "Orange" (f.d.53-55);

- (în copie) ordonanță din 22 octombrie 2024 prin care procurorul a dispus efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații – colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" (f.d.56-59);

- (în copie) ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11 decembrie 2024, prin care au fost apreciate ca fiind pertinente pentru cauza penală nr.2023970322, rezultatele măsurilor special de investigație identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comuniicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA "Orange" privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ", a utilizatorilor cartelelor SIM unice (f.d.60-62);

- (în copie) ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 8 noiembrie 2024, prin care au fost apreciate ca fiind pertinente pentru cauza penală nr.2023970322, rezultatele măsurilor special de investigație colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronic privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ", pentru perioada 01.01.2024-22.10.2024, de la operatorul SA "Orange" (f.d.63-65);

- (în copie) încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22 octombrie 2024 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, prin care s-a admis demersul procurorului privind autorizarea efectuării măsurii speciale de investigație în cadrul cauzei penale nr.2023970322 – colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank din Federația Rusă, pentru perioada de timp 01.01.2024 – până la 22.10.2024 (f.d.66-70);

- (în copie) încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 1 aprilie 2025 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, prin care s-a admis demersul procurorului privind autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 (f.d.71-75);

- (în copie) ordonanța privind formarea grupului de lucru pe procedura contravențională nr.32 din 09 aprilie 2025, emisă de Șef al Inspectoratului de Poliție Vulcănești, prin care s-a dispus acumularea probatoriului necesar și întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.47[1] din Codul contravențional, de către angajații poliției cu statut de agent constatator din cadrul IP Vulcănești (f.d.76);

Conform art. 425 din Codul contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, i se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu art.93 Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de lege, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru soluționarea cauzei.

Prin urmare, în acest context și pornind de la prevederile art.425 Cod contravențional, coroborate cu cele ale art.93 Cod de procedură penală, este esențial să se facă distincție clară între actele procesuale și mijloacele de probă care sunt administrate în conformitate cu normele procedurale.

Examinând documentele anexate în copii de către agentul constatator la materialele dosarului cauzei contravenționale în privința petiționarului, instanța de judecată atestă că acestea confirmă doar dispunerea, autorizarea și efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2023970322, pornită în baza art. 181/3 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Codul penal, precum și autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, însă, procese-verbale privind consemnarea rezultatelor efectuării acestor măsuri speciale de investigații, la materialele dosarului cauzei contravenționale lipsesc.

În pofida faptului că aceste acte (ordonanțele procurorilor, încheierile judecătorilor de instrucție), sunt importante pentru cadrul procesual al cercetării și investigării, ele nu sunt mijloace de probă conform dispozițiilor art.425 alin.(1) și (2) Cod contravențional, precum și art.93 alin. (2) Cod de procedură penală, care reglementează regimul mijloacelor de probă admisibile.

Astfel, deși aceste acte pot contribui la contextul procedurii legale de dobândire a probelor, ele nu îndeplinesc cerințele necesare pentru a fi considerate dovezi în cadrul procesului contravențional. Ele sunt doar acte procesuale care permit desfășurarea unor investigații, dar nu pot influența direct soluționarea fondului cauzei, întrucât nu furnizează elemente factuale suficiente pentru a stabili vinovăția contravenientului.

Cu referire la valoarea probatorie, în opinia instanței, în cazul efectuării măsurilor speciale de investigații, urmează să fie utilizate rezultatele acestora, respectiv actele de consemnare a rezultatelor și purtătorii de informații.

Consemnarea acestor măsuri trebuie să fie realizată prin întocmirea unui proces verbal pentru fiecare măsură în parte, care să conțină datele referitoare la locul și data efectuării măsurii, ora de început și finalizare, funcția și numele persoanei care întocmește documentul, numele și statutul celor care au participat la efectuarea măsurii, precum și descrierea faptelor constatate și a acțiunilor întreprinse. Totodată, procesul verbal trebuie să menționeze, atunci când este cazul, utilizarea mijloacelor tehnice precum fotografierea, filmarea, înregistrarea audio și rezultatele obținute în urma acestor măsuri.

Conținutul proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor măsurilor speciale de investigații trebuie să corespundă prevederilor art. 260–261 din Codul de procedură penală. Or, la caz, tocmai aceste mijloace de probă nu au fost prezentate. În lipsa lor, iar instanța neavând posibilitatea de a examina datele care au fost obținute, nu poate determina pertinența actelor procesuale enunțate supra în raport cu obiectul cercetării.

Totodată, este relevant, în opinia instanței, că utilizarea acestor acte procesuale și a rezultatelor măsurilor speciale de investigații a fost autorizată prin încheierea emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) la 1 aprilie 2025, însă, potrivit art. 133 din Codul de procedură penală, măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: 1) este pornită urmărirea penală cu privire la o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă; 2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; 3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal ori poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea ori la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații relevante cauzei penale.

Instanța reține că probele obținute în urma măsurilor speciale de investigație pot fi folosite în procesul contravențional doar în condițiile în care procesul contravențional a fost pornit de către procuror, în temeiul încetării urmăririi penale pentru motivul că fapta constituie o contravenție, în conformitate cu prevederile art. 396 alin. (3) din Codul contravențional, ceea ce nu este cazul în speță. Cu toate acestea, instanța nu are competența de a contesta sau de a pune în discuție încheierea emisă de judecătorul de instrucție.

În context, instanța consideră determinant faptul că autorizarea utilizării acestor date a fost acordată în cadrul procesului contravențional RAP01433516 și nu pentru cauza contravențională intentată prin raportul șefului IP Vulcănești la data de 09 aprilie 2025.

Potrivit art. 374 alin. (21) din Codul contravențional, procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției.

Instanța stabilește că prezentul proces contravențional intentat în privința petiționarului a fost pornit prin Raportul din 09 aprilie 2025, adică odată cu sesizarea agentului constatator. Acest proces este distinct de cel aflat în examinare în cadrul INSP, pentru care, de altfel, a fost autorizată utilizarea

datelor provenite din măsurile speciale de investigație, ***ceea ce determină concluzia a două cauze contravenționale distincte.***

În ceea ce privește însă actele procesuale anexate, instanța nu identifică un impediment formal privind includerea lor în materialele cauzei, dar nu le poate reține ca fiind probe pertinente, în lipsa unei fundamentări legale și de fapt suficiente.

Totodată, instanța apreciază că simpla existență a unei încheieri de autorizare, emisă în cadrul unei alte cauze, nu poate acoperi cerințele legale stricte referitoare la admisibilitatea probelor.

Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigație într-o altă procedură decât cea penală în care acestea au fost obținute impune, potrivit art. 136 alin. (7) din Codul de procedură penală, nu doar o autorizare formală, ci și respectarea integrală a cadrului legal privind administrarea și verificarea acestor date.

Conform art. 93 alin. (4) din același cod, datele obținute prin activități speciale de investigație pot fi admise ca probe numai dacă sunt administrate și verificate prin mijloacele prevăzute expres de lege.

Astfel, în eventualitatea în care rezultatele acestor măsuri ar fi fost invocate în prezentul dosar, agentului constatator îi revenea obligația de a le verifica și confirma prin alte mijloace de probă.

În același context, instanța evidențiază că, Curtea Supreme de Justiție în calitate de instanță cu atribuții de asigurare a interpretării şi aplicării uniforme a legislației în sistemul de justiție, a stabilit că nu este necesară autorizarea judecătorului de instrucție pentru folosirea probelor rezultate din măsurile speciale de investigații *efectuate în dosarul din care a fost* ***disjunsă*** *ulterior cauza, însă în speța examinată lipsesc înscrisuri care să confirme disjungarea de cauze, fapt ce determină o incertitudine în acest sens*. În ședința de judecată instanța a fost în imposibilitate să clarifice dacă există un act de disjungare a cauzelor contravenționale respective, părțile nu cunosc acest fapt.

În ceea ce privește probele care au fost efectiv administrate de către agentul constatator în cadrul prezentei cauze contravenționale, instanța se poate referi doar la procesul-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, în lipsa altor probe nu este suficient pentru a stabili săvîrșirea de către acesta a contravenției imputate, or, în cazul dat instanța nu poate să constate vina acestuia în săvîrșirea contravenției imputate.

În acest context, instanța nu poate să stabilească cu certitudine dacă petiționarul a pretins sau a dat cuiva acceptul de a primi bani, dacă i-a primit și cel mai important dacă petiționarul cunoștea pentru ce sunt destinați acești bani. Or, potrivit învinuirii formulate acestuia i se impute atît acceptarea cît și primirea de surse financiare ilegale.

Aceste chestiuni urmau a fi verificate de către agentul constatator, ceea ce însă nu s-a efectuat, or în cazul dat există dubii serioase asupra laturii subiective a contravenției și anume existența *în acțiunile contestatarului a intenției directe*.

Latura subiectivă a **contravenției de corupere electorală pasivă** se referă la intenția, motivația și starea psihică a persoanei care comite această fapta adică la cunoștințele și scopul cu care aceasta săvârșește actul de corupere electorală. Latura subiectivă joacă un rol esențial în stabilirea răspunderii contravenționale.

Intenția directă este esențială. Persoana care comite coruperea electorală pasivă trebuie să acționeze cu intenția de a obține foloase materiale sau alte avantaje, acceptând sau primind un

beneficiu pentru a influența rezultatul votului. În acest caz, există un **scop clar și conștient** al faptei, adică persoana dorește să fie răsplătită pentru exercitarea dreptului de vot într-un anumit mod, adică pentru a-și modifica opțiunea electorală în schimbul unei foloase. Persoana care comite coruperea electorală pasivă trebuie să fie **conștientă** că ceea ce face este **împotriva legii**, dar totuși acceptă sau solicită un beneficiu ilegal pentru exercitarea dreptului de vot. În acest sens, nu este vorba doar de intenția de a primi bani sau foloase, ci și de cunoașterea caracterului ilicit al acestei acțiuni. Persoana trebuie să **acționeze liber și conștient**, fără presiuni sau constrângeri exterioare. De exemplu, aceasta trebuie să fie liberă să decidă dacă acceptă sau nu foloasele oferite pentru votul său.

În viziunea instanței chestiunile menționate mai sus urmau a fi elucidate de către agentul constatator, or, în situația în care lipsește cel puțin unul dintre componentele contravenției, în cazul dat latura subiectivă, atunci persoană nu poate fi trasă la răspundere contravențională.

Din examinarea mijloacelor de probă prezentate, instanța constată că petiționarul – inclusiv în contestație – nu a recunoscut săvârșirea faptei de corupere electorală, în sensul acceptării sau primirii de bani în schimbul exercitării sau neexercitării dreptului de vot.

Referitor la înscrisurile de la fila dosarului 48, 49 acesta conține datele de identitate ale petiționarului, cu indicarea codului unic de identificare, a adresei de domiciliu și a numărului de telefon, instanța este în imposibilitate de a stabili din oficiu natura juridică a acestora și nici proveniența lor. În plus, înscrisurile nu poartă nici o semnătură, ștampilă sau alt element de autentificare care să ateste caracterul său oficial sau sursa instituțională de proveniență. Instanța nu poate să stabilească cum aceste înscris au fost administrat, de către cine a fost administrate.

Pe de altă parte, înscrisul de la fila dosarului 48, 49 confirmă expedierea la numărul de telefon al petiționarului a unor sms-uri, conținutul cărora nu a fost constatat, și deci nu reprezintă tranzacții financiare, nu reflectă conținutul mesajelor, și care în consecință ar permite instanței să rețină primirea de către petiționar a mijloacelor financiare în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale. La fel, *acest înscrisuri cercetate în particular, în lipsa de alte probe nu justifică nici pretinderea, nici acceptul petiționarului de a primi remunerația ilicită în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale*.

În referința depusă agentul constatator susține că, petiționarul prin acțiunea de instalare a aplicației bancare confirmă intenția spre realizarea faptei imputate, or, materialele dosarului nu relevă existența în telefonul acestuia a aplicației la care se face referire, așa cum lipsesc înscrisuri care să confirme că telefonul petiționarului a fost examinat și s-a stabilit o atare aplicație.

Înscrisul de la fila dosarului 48, 49 nu reprezintă tranzacții financiare, ci mesaje scurte de tip SMS, nu reflect conținutul sms-lor și nici legătura de cauzalitate între aceste sms și intenția petiționarului de a primi o remunerație ilicită.

Astfel, aceste înscrisuri confirmă primirea de la identificatorul „PSB” la numărul de telefon al petiționarului a SMS, or în cauza ***Demirhan și alții împotriva Turciei din 22 iulie 2025***, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, abordarea categorică a instanțelor turce privind utilizarea aplicației criptate de mesagerie „ByLock” – în special că oricine a folosit aplicația putea, în principiu, fi condamnat doar pe acest criteriu, pentru apartenență la o organizație teroristă armată – a încălcat dreptul reclamanților la protecție efectivă împotriva urmăririi penale arbitrare, condamnării și pedepsei, precum și dreptul la un proces echitabil.

Or, în cazul examinat probele prezentate de către agentul constatator deşi neclar cum au fost administrate la prezenta cauză, sunt în măsură să confirme doar expedierea de către identificatorul „PSB” către numărul petiționarului a unor mesaje, conținutul și scopul cărora nu este reflectat.

Potrivit dispozițiilor articolului 425 din Codul contravențional, coroborate cu articolul 93 și articolul 94 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător procesului contravențional, probele trebuie să fie dobândite în modul prevăzut de lege, să fie verificate în ședința de judecată și să respecte garanțiile procesuale și constituționale ale persoanei în privința căreia sunt administrate.

În această conjunctură, instanța constată că există dubii rezonabile cu privire la temeinicia învinuirii aduse petiționarului. Or, unica probă viabilă rămâne procesul verbal cu privire la contravenție care nu este susținut de alte probe, în rezultatul examinării coroborate a cărora instanța să ajungă la soluția certă privind săvârșirea cu vinovăție de către petiționar a faptei contravenționale.

La dosar nu au fost prezentate probe care să confirme cu certitudine fapta contravențională imputată petiționarului și care să probeze că acesta a acceptat sau a primit o remunerație ilegală în vederea exercitării sau al neexercitării drepurilor sale electorale.

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a încercat să elucideze în ce au constat acțiunile petiționarului, dacă aceasta și-a exprimat acordul de a primi remunerație ilicită, dacă le-a primit, sau dacă a pretins să le primească, în ce circumstanțe și în ce mod a fost exprimat pretinderea/acceptul și primirea de mijloacele financiare ce nu i se cuvin sau în ce împrejurări au fost primate mijloacele financiare ilegale, însă stabilirea acestor circumstanțe a fost imposibil de realizat așa cum aceste acțiuni au fost negate.

Necesitatea elucidării acestor chestiuni se conturează și mai mult în circumstanțele în care petiționarul a declarant că nu a primit bani pentru a vota într-un fel sau altu la alegerile din toamna anului 2024, și că a depus cerere pentru a primit din partea conducerii ***** un ajutor material. De către petiționar au fost prezentat un șir de înscrisuri care nu au legătură direct cu prezena cauză, dar care certifică acorduri bilaterale de ajutor material, asupra cărora contestatarul a explicat că a primit un ajutor material din partea unității teritoriale autonome. Faptul dat urma a fi verificat de agentul constatator, pentru a stabili dacă petiționarul a depus o atare cerere, dacă a primit un atare ajutor material, caracterul ajutorului material invocat de petiționarul, dacă a fost unul prevăzut de lege sau acte juridice, sau acest ajutor material a fost acordat în mod deghizat cu alt titlu decît cel de ajutor material, însă aceste circumstanțe nu au fost verificate și elucidate de agentul constatator.

De rînd cu cele indicate, instanța mai atestă că, în descrierea efectuată a faptei nu se indică care este cuantumul mijloacelor bănești acceptate sau primite, de la cine le-a acceptat sau primit, cît și circumstanțele în care au fost acceptate sau primate. Instanța consider necesar de a evidenția faptul că atît în cazul acceptării și primirii mijloacelor financiare, aceste acțiuni presupun realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ, adica aceste acțiuni întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea *corupătorului.* Astfel, în procesul cercetării în cauzele privind actele de corupție electorală pasivă urmează a fi stabilite cercul de persoane care au participat la comiterea faptei imputate, adica *corupătorul* și *coruptul* (persoana care săvârșește anumite acțiuni în interesul corupătorului), or din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, nu este clar în ce circumstanțe exacte a avut loc fapta descrisă și anume în raport cu cine a acceptat și de la cine a primit ilicita remunerație.

Deopotrivă, în situația în care nu se cunoaște persoana corupătorului, cît și celelalte circumstanțe relevante, despre acest fapt urma a se face mențiune de către agentul constatator.

În cadrul procedurii de examinare, constatările agentului constatator nu au fost confirmate prin alte probe obiective, iar contravenientul a respins acuzațiile în contestația formulate. În lipsa unor probe suficiente, legale și concludente, temeinicia procesului-verbal nu poate fi susținută fără a încălca principiul prezumției de nevinovăție. În cazul dat, agentul constatator a examinat superficial această cauză și fără a efectua o investigație veritabilă, multe aspectuală și sub toate dimensiunile care vizează faptele supuse examinării, s-a limitat la prezentarea selectivă de înscrisuri, fără a desfășura acțiuni proprii.

Conform prevederilor art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

Astfel, noțiunea de vinovăție trebuie analizată exclusiv prin prisma principiului prezumției de nevinovăție, în condițiile în care dreptul contravențional, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, se încadrează în sfera noțiunii de „acuzație în materie penală” și beneficiază, prin urmare, de aceleași garanții fundamentale. În concluzie, în cazul dedus judecății, petiționarul nu era obligată să-și probeze nevinovăția.

Dimpotrivă, sarcina probei revenea agentului constatator, care, însă, nu a administrat suficiente dovezi legale și convingătoare pentru a susține învinuirea. Simpla întocmire a unui proces-verbal contravențional nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane în lipsa unui probatoriu adecvat.

Instanța de judecată remarcă, ca potrivit art.381 din Codul contravențional, orice persoana are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Un alt asptect important, stabilit de instanța de judecată este și timpul comiteririi faptei imputate.

În acest context, agentul constatator a indicat că fapta a fost comisă în perioada anului 2024, or, în prezenta speță data exacta a comiterii faptei are relevanță majoră, avînd în vedere că, articolul 47^1 Cod contravențional, adica fapta contravențională de „Corupere electorală pasivă”, a fost introdus în Codul contravențional prin Legea nr.230 din 31 iulie 2024, și *a intrat în vigoare din data de 15 august 2024.* Ca urmare, reprezentantul autorităților statale nu putea să aplice în privința petiționarului norma contravențională cu efect retroactiv și respectiv nu poate imputat acestuia că a comis această contravenție pînă la intrarea în vigoare a normei, care a fost introdusă în legislație abia la data de 15 august 2024. La caz, data comiterii faptei imputate deși are relevanță esențială în vederea aplicării legii în timp, așa și nu a fost posibil de stabilit, fapt care prin cumulul celor indicate afectează fondul cauzei. Timpul exact al comiterii faptei imputate are însemnătate în acest caz, însă actele anexate nu clarifică cu certitudine acest fapt și pe cale de consecință nu este cert dacă fapta a fost comisă pînă sau după intrarea în vigoare a normei contravenționale, sau este vorba despre o contravenție prelungită.

Potrivit art.3 alin.(1) Cod contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. Din interpretarea art.3 alin.(1), se atestă că legea contravențională, produce efecte judice din momentul în care a intrat în vigoare, și se aplică numai la fapte care se petrec în timpul cît sunt în vigoare, și nu se aplică faptelor petrecute înainte de intrarea lor în vigoare nici celor produse după ieșirea din vigoare. Aceste circumstanțe impun în mod obligatoriu ca timpul comiterii faptei să fie stabilit și indicat cu exectitate, or, nu se poate impune nimănui să se supună unei legi care nu există. Nimeni nu poate fi învinuit că a săvîrșit o faptă care nu era interzisă și respective nu poate fi sancționată în acest sens.

În dreptul contravențional, principiul acțiunii legii în timp stabilește că o faptă e considerată contravenție și sancționată conform legii în vigoare la momentul săvârșirii ei. Cu alte cuvinte, legea aplicabilă e cea care era în vigoare atunci când a avut loc contravenția, nu legea aplicată ulterior. Retroactivitatea legii contravenționare, stabilește cu titlu de principiu că, o lege contravențională mai nouă nu poate fi aplicată retroactiv pentru a sancționa o faptă care nu era considerată contravenție sau pentru a majora sancțiunea unei contravenții deja săvârșite, dacă legea nouă este mai severă.

În esență, legea contravențională trebuie să respecte principiul neretroactivității și să aplice legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei, garantând astfel predictibilitatea și echitatea în sistemul juridic.

Potrivit art.461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional, iar procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) din același articol, doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Potrivit art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenţională.

Cu privire la solicitarea petiționarului de suspendare a executării deciziei de sancționare, instanța explică că în conformitate cu prevederile art.448 alin.(5) coroborat cu alin.(6) Cod contravențional, contestația depusă suspendă *de drept* executarea sancțiunii contravenționale.

Distinct de cele indicate, cu referire la solicitarea contestatarului de emitere în privința agentului constatator a unei încheieri interlocutorii, instanța conchide în sentul respingerii acestei cerințe, or, încălcările admise de agentul constatator nu sunt de natură să implice direct emiterea actului interlocutoriu, așa cum ar putea să afecteze independența agentului constatator în cadrul procesului contravențional. Legiuitorul reglementează că, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor accumulate. În viziunea instanței este prematură emiterea unei încheieri interlocutorii la caz.

Referitor la cererea petiționarului cu privire la recunoașterea dreptului său la reabilitare, instanța menționează că legislația națională din domeniul dreptului contravențional, în coroborare cu alte legi speciale, reglementează mecanismul și procedura de recunoaștere a dreptului încălcat într-un proces contravențional, respectiv petiționarul urmează să formuleze o cerere în acest sens, în vederea apărării drepturilor încălcate.

În conformitate cu art.448 şi art.461- 463 Cod contravențional, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Contestația depusă de petiționarul Bozbei Ivan, se admite.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Vulcănești, inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 160858 din data de 29 august 2025, conform căreia Bozbei Ivan a fost sancționată pentru comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale și se încetează procesul contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Cererea contestatarului de emitere în privința agentului constatator a unei încheieri interlocutorii, se respinge.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Sud în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Vulcănești).

Președintele ședinței,
Judecător **Ludmila Camerzan-Rotaru**